

[Knud Hertling.]

eneste folkehøjskole, vi har i Grønland, nemlig Knud Rasmussens højskole i Holsteinsborg, således at denne skole bliver i stand til at tilbyde mange flere unge et højskoleophold med væsentligt forbedrede tilbud om flere fag og med flere lærere.

— Og hvad med spørgsmålet om oprettelsen af Grønlands oplysningsforbund? Dannelsen af et sådant forbund blev anbefalet af et af ministeriet for Grønland nedsat udvalg vedrørende folkeoplysningen i Grønland for et par år siden. Siden er der tilsyneladende ikke sket mere i sagen. Hvad er begrundelsen for, at man nøler så længe? Er ministeren måske ikke enig i, at et sådant forbund kan være den, igangsætter, som mangler i dag i hele folkeoplysningsarbejdet i Grønland?

Det er endvidere rart at få oplyst, at regeringen har accepteret Grønlandsrådets anbefaling af, at den grønlandske arbejdskraft bruges mere og mere i de kommende år. Jeg vil gerne spørge ministeren for Grønland, om denne udtalelse er ensbetydende med, at man fra nu af ikke giver arbejde inden for anlægssektoren til de udsendte firmaer, medmindre disse firmaer går ind for også at antage grønlandsk arbejdskraft? Dette var indholdet i Grønlandsrådets vedtagelse for juni måned i år, og jeg vil altså for en sikkerheds skyld gerne have oplyst, om regeringen har godkendt denne anbefaling.

— Visse af de foranstaltninger, som regeringen ønsker at indføre, er jeg personlig absolut ikke modstander af. Lovforslaget om prisstop, som blev behandlet i går, ville jeg ønske også gjaldt for Grønland. Hele vores omkostningsniveau i Grønland er jo ret besat ikke meget forskelligt fra, hvad der gælder i Danmark. Vore priser bestemmes af varepriserne hernede. Hele avancesystemet er ét stort rod. Der tiltrænges i allerhøjeste grad i Grønland indførelse af kontrol med priserne, så meget mere som konkurrence-momentet er så ringe, som tilfældet er i de allerfleste byer. Lønmodtagerne i Grønland er endnu mere sorteper end her, når specielt arbejdernes lønninger tages i betragtning. Vi har danske priser, men meget lave arbejds-lønninger. Hele dette område trænger til en nærmere undersøgelse, og jeg vil gerne anbefale, at ministeren for Grønland lader foretage en sådan undersøgelse hurtigst

muligt, således at vi kan danne os et billede af, hvor meget den danske prisdannelse har indflydelse på prisdannelsen i Grønland.

Vi er fra grønlandsk side ganske indforstået med at være solidariske med andre befolkningsgrupper her i det danske samfund med hensyn til besparelserne i dette finansår. Det drejer sig om mange penge. Imidlertid er vi — altså de grønlandske politikere — endnu ikke indviet i, hvor mange penge der skal spares for Grønlands vedkommende, eller rettere sagt med hvor mange millioner kroner vores bevilling i dette finansår skal nedskæres. Hvilke instruktioner har ministeren for Grønland fået fra finansministeren, og har ministeren i sinde at konferere med Grønlandsrådet om, inden for hvilke områder nedskæringerne skal finde sted? En sådan tankeudveksling turde være naturlig, eftersom det er Grønlandsrådet, som godkender de årlige anlægsbudgetter.

Til slut har jeg et par muligvis ikke så store, men for os meget principielle ting at fremholde for regeringen. Den første drejer sig om planerne om oprettelsen af et privat fjernsynsselskab i Godthåb. Initiativtagerne til denne plan har tilsyneladende haft mange drøftelser med ministeren for Grønland, og tilsyneladende har ministeren for Grønland i princippet godkendt planen, bl. a. med den begrundelse, at TV for de unge i Grønland skal være et alternativ til kedsomheden på gaderne, mens de voksne igennem fjernsynet vil kunne holde deres danskundskaber ved lige. Se, det var en meget interessant begrundelse, det er idealisme i højsædet. Men hvor er begrundelsen naiv. Det private selskab skal operere i Godthåb, i et lukket net. Hvem bliver abonnenter? Jo, en masse danske udsendte, som har pengepungen i orden. Den godthåbske ungdom vil fortsat kede sig på gaderne ligesom resten af den grønlandske ungdom, som ikke har mulighed for at se TV endnu i mange, mange år, medmindre regeringen besinder sig i tide, sløjfer det private fjernsynsnet i Godthåb og skynder sig at planlægge et fjernsynsnet i Grønland på offentlig basis ligesom her i landet. Lad os undgå uldlicitation af fjernsynsselskabet i Grønland til inkompetente profitmagere, blot fordi vi i Grønland mangler lovgivning inden for dette samfundsmæssigt vigtige oplysningsområde.